

Uchwała Nr 126/2011
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 13 września 2011 r.

w sprawie zastrzeżenia do wniosków pokontrolnych.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 5a w związku z art. 25b ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) po rozpatrzeniu zastrzeżenia wójta Gminy Stężyca do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 27 lipca 2011 r. – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

u c h w a l a :

§ 1

Oddala się zastrzeżenie.

§ 2

Wykonanie uchwały zleca się prezesowi Izby.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

U z a s a d n i e n i e

Wójt gminy Stężyca pismem z dnia 12 sierpnia 2011 r. wniósł zastrzeżenie do wniosków pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 27 lipca 2011 r. (pismo znak RIO – II – 603) będących następstwem przeprowadzonej w dniach od 20 maja do 27 maja 2011 r. doraźnej kontroli gospodarki finansowej gminy Stężyca.

W wystąpieniu pokontrolnym wskazano na nieprawidłowość polegającą na zwolnieniu – w drodze umowy cywilnoprawnej zawartej 8 lipca 2009 r. przez wójta gminy – przedsiębiorcy z opłat za przyjmowanie odpadów na składowisko gminne w Brzeźcach, w sytuacji gdy w momencie jej zawierania nie były ustalone przez Radę Gminy opłaty z tego tytułu oraz kontynuowanie tej umowy, mimo że Rada Gminy w uchwale określającej stawki opłat z tego tytułu nie przewidziała zwolnień, nie upoważniła też wójta do podejmowania

decyzji o wysokości cen i opłat lub określenia sposobu ustalenia cen i opłat za usługi komunalne (na skutek zastosowanego zwolnienia w okresie od stycznia 2010 do kwietnia 2011 nie pobrano opłat od przedsiębiorcy w łącznej wysokości 492.793,91 zł).

Zalecono m.in. przestrzegać kompetencji Rady Gminy do podejmowania decyzji o wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, wynikającej z przepisów art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236 z późn. zm.), mając na uwadze fakt, że Rada Gminy w Stężycy nie powierzyła uprawnień wynikających z powołanych przepisów wójtowi gminy (art. 4 ust. 2 cytowanej ustawy). Zalecono także rozważenie możliwości rozwiązania umowy zwalniającej spółkę wskazaną w protokole kontroli z opłat z tytułu przyjęcia odpadów na składowisko gminne, bowiem Rada Gminy w uchwale Nr XXX/188/2009 z dnia 30 grudnia 2009 r. określającej wysokość opłat za przyjęcie odpadów na składowisko gminne nie przewidziała możliwości zwolnienia z tej opłaty, nie podjęła też innej uchwały umożliwiającej zastosowanie takiego zwolnienia.

Wójt Gminy Stężycza zarzucił wystąpieniu pokontrolnemu błędną wykładnię art. 4 ust. 1 pkt 2 oraz art. 4 ust. 2 w związku z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej poprzez uznanie, że składowisko odpadów w Brzeźcach stanowi obiekt użyteczności publicznej, a w konsekwencji błędne zastosowanie ww. przepisów.

W ocenie wójta usług związanych z prowadzeniem składowiska odpadów nie można uznać za zadania o charakterze użyteczności publicznej, gdyż nie są to usługi powszechnie dostępne – transport odpadów wymaga uzyskania zezwolenia, przekazywanie odpadów wiąże się z prowadzeniem ich ewidencji, właściciel każdej nieruchomości zobowiązany jest do zawarcia z uprawnionym przedsiębiorcą umowy w sprawie pozbywania się odpadów. W efekcie krąg podmiotów mogących legalnie korzystać z usług składowiska odpadów jest bardzo ograniczony. Składowisko odpadów nie jest także prowadzone w sposób bieżący i nieprzerwany, gdyż działalność ta jest przerywana, np. na skutek kontroli właściwych inspekcji. Możliwe jest też, że na terenie gminy nie funkcjonuje żadne składowisko odpadów.

Z powyższego wynika, że składowisko odpadów nie odpowiada definicji użyteczności publicznej zawartej w ustawie o gospodarce komunalnej.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie uznało, że zastrzeżenia nie zasługują na uwzględnienie. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.) w art. 16a pkt 1 zalicza do obowiązkowych zadań własnych gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi zapewnienia objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych. Bez wątplenia zadanie to ma charakter użyteczności publicznej, zgodnie ze zdefiniowaniem tego pojęcia w art. 1 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej (usługa powszechnie dostępna, świadczona w sposób bieżący i nieprzerwany). W gminie Stężycza odbiorem odpadów komunalnych nie zajmuje się jednostka organizacyjna gminy tylko – jak wynika z protokołu kontroli – podmioty prywatne, które uzyskały stosowne zezwolenia. Z jedną z tych firm Wójt Gminy Stężycza zawarł umowę, na mocy której zebrane przez nią od

mieszkańców odpady nieodpłatnie przyjmowano na gminnym składowisku odpadów. Powodem zawarcia umowy, co wynika z protokołów sesji Rady Gminy Stężycy, była chęć wynegocjowania niskich opłat stosowanych w rozliczeniu z właścicielami posesji na terenie gminy. W efekcie podjętych działań – jak poinformował wójt w złożonych wyjaśnieniach – zdecydowana większość mieszkańców gminy zawarła umowy na odbiór odpadów z gospodarstw, tym samym radykalnie zmniejszyła się ilość śmieci wyrzucanych w niedozwolonych miejscach. W literaturze podkreśla się, że wykonywanie zadań o charakterze użyteczności publicznej nie musi polegać na bezpośrednim świadczeniu usług powszechnie dostępnych, może też równie dobrze polegać na organizowaniu tych usług, a więc na kreowaniu stosownych warunków umożliwiających świadczenie usług innym podmiotom (M. Szydło; Ustawa o gospodarce komunalnej. Komentarz. Wolters Kluwer Polska Sp. Z o.o. 2008 s.135). W ten sposób zorganizowała odbiór odpadów gmina Stężycy, a ważnym elementem systemu odbioru odpadów jest gminne składowisko odpadów. Skoro służy ono gminie do wykonywania jej obowiązkowych zadań własnych z zakresu utrzymania porządku i czystości, to nie może być wątpliwości, że jest obiektem użyteczności publicznej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej. W powołanym wyżej komentarzu do ustawy o gospodarce komunalnej jego autor przyjął – a pogląd ten podzieliło Kolegium Izby – że obiektami i urządzeniami użyteczności publicznej są takie przedmioty materialne, które są przeznaczone do realizowania zadań o charakterze użyteczności publicznej, a więc które mają w swoim założeniu instrumentalnie służyć i wspierać wykonywanie tychże zadań (op. cit. str. 304).

Postawienie tezy przeciwnej, że gminne składowisko odpadów jest obiektem o charakterze komercyjnym prowadziłyby do wniosku, że gmina narusza art. 9 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, zezwalającym na prowadzenie działalności gospodarczej wykraczającej poza zadania o charakterze użyteczności publicznej wyłącznie w przypadkach określonych w ustawie.

Z tych względów zastrzeżenia wójta gminy Stężycy należało oddalić.

Na tę uchwałę nie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

Otrzymuje:

Wójt Gminy Stężycy

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Gminno-Komunalnej

Jacek Grzędka

